

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมไทยในเรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมไทยในเรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 และเพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของเรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 ที่มีต่อผู้อ่าน โดยศึกษาจากเรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด ปี 2552-2556 จำนวน 5 เล่ม รวม 80 เรื่อง นำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) มีผลการวิจัยซึ่งสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมไทยในเรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 สรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังต่อไปนี้

5.1.1 ภาพสะท้อนสังคมไทยในเรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556

ภาพสะท้อนสังคมของเรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 มี 4 ประการ ได้แก่ ภาพสะท้อนด้านความเป็นอยู่ ภาพสะท้อนด้านวัฒนธรรม ภาพสะท้อนด้านการเมืองระดับประเทศ และภาพสะท้อนปัญหาสังคม โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1) ภาพสะท้อนด้านความเป็นอยู่ เรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 แสดงให้เห็นสังคมไทยใน 4 ด้าน คือ ที่อยู่อาศัย การประกอบอาชีพ การคมนาคม ความยากจนและภาวะหนี้สิน ผลการวิจัยพบว่า 1. ด้านที่อยู่อาศัย คนไทยมีที่อยู่อาศัยหลากหลายชนิด ลักษณะจะมีความแตกต่างระหว่างในเมืองและชนบท คือ บ้านที่อยู่ในเขตพื้นที่ตัวเมือง มักจะเป็นบ้านปูน มีแบบเป็นบ้านเดี่ยว ซึ่งทำให้ใช้ชีวิตได้อิสระและสะดวกสบาย มีทั้งแบบซื้อขาดและแบบสำหรับเช่าเหมาะสำหรับอยู่เป็นครอบครัว และแบบเป็นห้องเล็กสำหรับอยู่คนเดียว นอกจากนี้ ยังชี้ชัดให้เห็นถึงภูมิปัญญาของคนโบราณในชนบทไทย คือ การปลูกบ้านเรือนแต่ละหลังเป็นลักษณะกระต๊อบไม้ไผ่ ทำให้ผู้อ่านเห็นถึงที่อยู่อาศัยที่มีเอกลักษณ์ของคนไทย 2. ด้านการประกอบอาชีพ สังคมไทยเป็นสังคมที่ได้ประกอบอาชีพหลายประเภท มีทั้งข้าราชการ เช่น ครู ตำรวจ นักการเมือง และบุคคลที่ทำงานเป็นส่วนตัว เช่น นักเขียน ช่างภาพ เกษตกร แพทย์ และส่วนมากจะมีความก้าวหน้าทางหน้าที่การงานได้เป็นอย่างดี 3. ด้านคมนาคมในสังคมไทย โดยรวมจัดว่ามีการพัฒนาแล้ว มีค่อนข้างพร้อมทั้งในตัวเมืองและออกเดินทางไปยังต่างจังหวัด และการคมนาคมในเมืองหลวง มีหลายตัวเลือก มีทั้งรถไฟฟ้า รถไฟใต้ดิน รถยนต์ส่วนตัว รถเมล์ ซึ่งถือว่ามีความสะดวกในการออกเดินทาง แต่เนื่องจากรถไฟฟ้าและรถไฟใต้ดิน มีบริการยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ในเมืองหลวง และรถส่วนตัวมีจำนวนที่เพิ่ม

มาก ทำให้พื้นที่รอบนอกยังคงประสบปัญหาการจราจรอย่างรุนแรงและต่อเนื่อง 4. ด้านความยากจน และภาวะหนี้สิน ในสังคมไทย กลุ่มผู้คนที่มีความเป็นอยู่ยากจนลำบากนั้น ส่วนมากเป็นกลุ่มชาว เกษตรที่มีพื้นฐานไม่ค่อยดี ขาดการศึกษา ด้อยโอกาส ซึ่งต้องมาประสบกับปัญหาต่าง ๆ มากมาย เช่น ต้นทุนในการทำนานั้นสูงขึ้นเรื่อย ๆ แต่กลับถูกพ่อค้าคนกลางกดราคาข้าว รวมถึงภัยธรรมชาติ ต่าง ๆ ก็เป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้คนที่ยากจนไม่สามารถหลีกเลี่ยงออกมาจากความเป็นอยู่แบบเดิม ๆ ได้นอกจากนี้ ความยากจนกับภาวะหนี้สินเยอะเกินไป ส่งผลกระทบต่อโดยตรงให้แก่ประชาชนและสังคม ทำให้บุคคลสูญเสียบุคลิกภาพที่ดี ครอบครัวขาดเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นแก่การดำรงชีพ ไม่สามารถจะส่งบุตรหลานเล่าเรียนได้เท่าที่ควร สังคมต้องอึดอัด ดูแลคนยากจน ซึ่งก็ได้เกิดผลเสีย ทำให้ประเทศชาติไม่สามารถจะทุ่มเทการพัฒนาได้ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศไม่มั่นคง

2) ภาพสะท้อนด้านวัฒนธรรม เรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 แสดงให้เห็นถึงค่านิยม ความเชื่อ ศิลปะประจำท้องถิ่น และศาสนา ผลการวิจัยพบว่า 1. ด้านค่านิยม สังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก คนไทยก็ได้รับอิทธิพลจากสังคมนอก ๆ จึงมีความนิยมในด้านเงินทองและวัตถุมากขึ้น กระทั่งการให้ความสำคัญกับเรื่องเล็กน้อย ก่อให้เกิดการสิ้นเปลือง ใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย ทำให้กระแสนิยมไม่มีคุณค่าเท่าที่ควรเหมือนเมื่อก่อน 2. ด้านความเชื่อ สังคมไทยปัจจุบันก็ยังได้สืบทอดความเชื่อดั้งเดิมจากบรรพบุรุษ เช่น เรื่องผี เรื่องฝัน และการทำพิธี ซึ่งเป็นความเชื่อที่แทรกอยู่ในการดำเนินชีวิตของคนไทยมาเป็นเวลานาน 3. ด้านศิลปะประจำท้องถิ่น ปรากฏว่า มีการแสดงลิเกแบบทรงเครื่อง นิยมแต่งตัวด้วยเครื่องประดับสวยงาม เลียนแบบเครื่องทรง กษัตริย์ เป็นลักษณะลิเกแขก และแสดงแบบตลกขบขัน เป็นแนวตลกสนุกสนาน เพื่อให้ผู้ชมเกิดความเพลิดเพลินและอารมณ์สะเทือนใจ นอกจากนี้ ยังมีการเล่นดนตรีและขับร้องสด ๆ เพื่อเพิ่มอรรถรสในการแสดงและการรับชมอีกด้วย ซึ่งทำให้เห็นว่า สังคมไทยสมัยใหม่ ยังมีการแสดงลิเกบ่อยครั้ง แต่ก็มีเปลี่ยนแปลงจากเดิมไปเล็กน้อยในด้านเนื้อการแสดงและรูปแบบการแสดง 4. ด้านศาสนาสะท้อนให้เห็นว่า คนไทยมีความสัมพันธ์กับศาสนาอย่างแน่นแฟ้น ผู้คนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธและมีจำนวนไม่น้อยที่นับถือศาสนาอิสลามในการดำเนินชีวิต ต่างก็มีกิจกรรมที่เป็นเอกลักษณ์มากมาย นอกจากนี้ ศาสนาในสังคมไทยมีอิทธิพลต่อคนไทยในการใช้ชีวิตส่วนรวมเป็นอย่างยิ่งทั้ง ในทางตรงและทางอ้อม ทำให้บุคคลควบคุมจิตใจได้

3) ภาพสะท้อนด้านการเมืองระดับประเทศ เรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 แสดงให้เห็นถึงสภาพการเมืองในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประเทศไทย ภาพของพวกนักการเมืองที่กอบโกยผลประโยชน์ส่วนตัวและพรรคพวก ใช้วิธีการทุจริตคอร์รัปชัน มีทั้งการซื้อเสียงในการสมัครรับเลือกตั้ง การโฆษณาโยบาย การโกงเงิน โกงภาษี โกงที่ดิน การเล่นพรรคพวก และภาพของรัฐบาลที่ไม่สนใจปัญหาประชาชนอย่างแท้จริง กระทั่งมีนักการเมืองบางคนใช้อำนาจอย่างไม่ถูกต้อง ไม่ได้รักษาประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน กลับยังทำให้

เกิดความเสียหายและความเดือดร้อนอีกด้วย จึงทำให้ประชาชนไม่พอใจ ต้องร่วมกันไปชุมนุม ขับไล่รัฐบาลที่ประพฤติไม่ดี ในที่สุด ไม่สามารถแก้ไขความขัดแย้งระหว่างประชาชนกับรัฐได้ ทำให้เกิดการปฏิวัติขึ้น จึงเป็นภาพสะท้อนด้านลบของนักการเมืองในสังคมไทยที่มีพฤติกรรมไม่ควรและการกระทำทุจริตในหน้าที่ของตน

4) ภาพสะท้อนปัญหาสังคม เรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 แสดงให้เห็นถึงปัญหาในด้านครอบครัว ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ปัญหาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจ ผลการวิจัยพบดังนี้

4.1) ปัญหาด้านครอบครัวมี 3 ประการ ดังนี้ ด้านปัญหาระหว่างสามีกับภรรยา มีหลายรูปแบบ เช่น การหย่าร้าง การแตกแยก การไม่เข้าใจกัน การทำให้อีกฝ่ายหนึ่งนอกใจกัน เนื่องจากสาเหตุการมีคู่ของสามีหรือภรรยา นิสัยทั้งสองคนเข้ากันไม่ได้ จึงทำให้ปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อโดยตรงให้กับครอบครัว ทำให้ครอบครัวขาดความรักใคร่สามัคคี ด้านปัญหาผู้สูงอายุ พบปัญหาในทั้งสุขภาพและการขาดผู้ดูแลเอาใจใส่ เนื่องจากลักษณะการอยู่อาศัยมีความเปลี่ยนแปลงจากเมื่อก่อน ส่งผลต่อการเกื้อหนุนผู้สูงอายุจากสมาชิกในครอบครัวทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเฉพาะการเกื้อหนุนจากบุตร ตามการอยู่อาศัย ผู้สูงอายุอยู่มักจะทำตามลำพังกับคู่สมรส การอยู่อาศัยกับบุตรลดลง ซึ่งทำให้เกิดปัญหาการขาดผู้ดูแล ภาระยังต้องมีบทบาทอย่างสำคัญในครอบครัว เช่น การช่วยเฝ้าบ้าน ทำความสะอาดบ้าน ซื้ออาหารหรือทำอาหาร ซึ่งบางอย่างอาจเกินความสามารถของผู้สูงอายุแล้วก็เป็นไปได้ ด้านปัญหาเด็กและเยาวชน เนื่องจากปัจจุบัน พ่อแม่ต้องทำงานมากขึ้น หรือไม่สนใจเด็ก จนทำให้เด็กขาดความเอาใจใส่ ขาดความอบอุ่น ขาดการอบรมสั่งสอนที่ดี ทำให้เด็กเกิดปัญหาต่าง ๆ นอกจากนี้ สภาพสังคมปัจจุบันในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เช่น ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้วัฒนธรรมต่างประเทศได้เข้ามามีอิทธิพลต่อสังคมไทย ส่งผลให้เด็กเยาวชนซึมซับแนวคิดและกระแสนิยมบางอย่างเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิต ซึ่งบางอย่าง เป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมไทย ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้นมา ส่งผลกระทบต่อตัวเด็กเยาวชน ทำให้มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมตามวัย และต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่เป็นอันตรายต่อชีวิต เช่น การติดยาเสพติด และการอ่อนแอทางจิต เช่น อาการไม่พูดคุยอันเป็นปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายในและภายนอก

4.2) ปัญหาอาชญากรรม สังคมไทยปัจจุบันเป็นสังคมที่มีความซับซ้อน ขาดความปลอดภัยในทรัพย์สินและบุคคล ประชาชนยังประสบปัญหาอาชญากรรมอย่างต่อเนื่อง ทั้งในการละเมิดทางเพศและการทำร้ายร่างกาย ซึ่งเป็นภัยคุกคามต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของประชาชนโดยตรง เป็นภาพรวมด้านลบที่เกิดขึ้น ควรได้รับการพิจารณาการสืบสวนข้อมูลให้ได้รับความถูกต้องและได้รับความยุติธรรมแก่ทุกฝ่ายมากขึ้น

4.3) ปัญหาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ การพัฒนาของเทคโนโลยีที่ทันสมัยได้ส่งผลกระทบต่ออย่างหนักให้กับเพื่อนมนุษย์ ทำให้เกิดปัญหามากมาย เช่น ภูเขาขยะ น้ำเสีย อากาศร้อน น้ำท่วม พายุ เป็นสิ่งที่ทำลายสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติอย่างรุนแรง และกลับสร้างความเดือดร้อน

ให้แก่ผู้ที่อยู่ในสังคม การสร้างโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมากและการจัดการสารเคมีอย่างไม่ถูกต้อง ก่อเกิดมลพิษทางสิ่งแวดล้อม ทำให้สัตว์ตัวเล็ก ๆ ที่อยู่ในแม่น้ำใกล้กันต้องตายไป และผู้คนในสังคม เปลี่ยนดำเนินชีวิตประจำวันจากที่เคยสุขสบายกลายเป็นทุกข์ทรมานเกิดความเดือดร้อน และ ก่อให้เกิดโรคร้ายไข้เจ็บต่าง ๆ จากพิษของสารเคมี

4.4) ปัญหาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ สถานการณ์ในพื้นที่สามจังหวัดภาคใต้มีความตึงเครียด เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงบ่อย มีการฆ่าพระ ครู ทหาร ตำรวจ หรือแม่แต่เด็ก และการวางระเบิด แม้รัฐบาลได้จัดเสนอนโยบายต่าง ๆ เพื่อควบคุมสถานการณ์ แต่กลุ่มผู้ก่อการร้ายก็ยังสร้างความไม่สงบในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อประชาชนและเจ้าหน้าที่ในพื้นที่เป็นอย่างมาก ทั้งในด้านเศรษฐกิจและชีวิตความเป็นอยู่ ทำให้ประชาชนในพื้นที่เกิดความหวาดระแวง ไม่สามารถใช้ชีวิตและประกอบอาชีพตามปกติได้

4.5) ปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจ มีคนไทยจำนวนมากต้องประสบปัญหาความยากจน และมีหนี้สินไม่น้อย กลับพบเจอสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่ไม่ดี ซึ่งเป็นช่วงที่เศรษฐกิจโลกกำลังซบเซา สถานประกอบการต่าง ๆ ต่างก็พร้อมใจกันปลดพนักงานออก หรืออาจล้มเลิกกิจการ จึงก่อให้เกิดผู้คนในสังคมว่างงานหรือตกงานเป็นจำนวนมาก ผู้คนที่ประสบปัญหาจากระบบเศรษฐกิจที่ล่มสลาย ตกงาน หรือขาดรายได้ประจำไป ก็ไม่สามารถใช้ชีวิตตามปกติได้ ไม่ว่าจะผู้คนที่อยู่ในเมืองหลวงหรือต่างจังหวัด จึงต้องพยายามประหยัดค่าใช้จ่ายโดยทุกวิถีทาง สู้ทนกับชีวิตที่ขาดรายได้ อย่างมั่นคง บางคนเกิดความเครียด หาทงออกไม่ได้ กลายเป็นเหตุสร้างปัญหาอาชญากรรมในสังคม หรือแก้ปัญหาโดยเลือกที่จะฆ่าตัวเองไป

5.1.2 อิทธิพลของเรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 ที่มีต่อผู้อ่าน

อิทธิพลในเรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 ที่มีต่อผู้อ่าน มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1) ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมใน 5 ด้าน ดังนี้ 1. การมีจิตใจดีงาม ทำความดี เพื่อที่จะร่วมกันพัฒนาตัวเอง ครอบครัว และสังคม การร่วมทำความดี จะส่งผลให้ตัวเรามีความสงบสุขในการดำเนินชีวิต และสร้างผลประโยชน์โดยตรงให้แก่ผู้ร่วมสังคม ทำให้สังคมส่วนรวมเต็มไปด้วยความดีงาม 2. การมีความกตัญญู รู้จักการทดแทนบุญคุณบิดามารดา ด้วยการประพฤติดีเป็นคนดี เลี้ยงดูพ่อแม่ และช่วยทำงาน อีกทั้งกลับมาบ้านเยี่ยมท่านบ่อย ๆ เพื่อตอบแทนพระคุณพ่อแม่ให้ถึงที่สุด 3. การมีน้ำใจ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตั้งแต่ระดับครอบครัวจนถึงระดับชุมชน เพื่อยกระดับสังคมให้มีความสามัคคีกันมากขึ้น ร่วมกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และขจัดความขัดแย้ง ชี้แนะให้ผู้อ่านทุกคนในสังคมให้การช่วยเหลือต่อกันและกัน ทำให้สังคมมีแต่ความสงบสุขร่มเย็น 4. ความซื่อสัตย์สุจริต ผู้เขียนปลูกฝังให้ผู้อ่านทุกคนรู้จักความสำคัญของความซื่อสัตย์สุจริตที่มีต่อการสร้างสังคมให้มีความสงบปลอดภัย ให้ผู้อ่านทำหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ช่วยกันทำให้สังคมและประเทศชาติมีความมั่นคง สงบสุข และในที่สุดกลับมาเป็นผลดีต่อตัวเองและเพื่อนร่วมโลก 5. การมีความเข้มแข็ง

อดทนและประหยัด ผู้เขียนปลูกฝังให้ผู้อ่านมีคุณธรรมจริยธรรมในด้านนี้ เพื่อให้เราอยู่เย็นเป็นสุขมากขึ้น และเข้าใจว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่มีอยู่ เราหามาด้วยความยากลำบาก เราจึงต้องใช้อย่างประหยัด และรู้คุณค่า อะไรที่ยังใช้ต่อได้ ก็พยายามใช้ต่อ อย่าทิ้งขว้าง ทั้ง 5 ประการที่ดังกล่าวนี้ ผู้เขียนได้ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมโดยใช้วิธีการบรรยายเรื่อง การเล่าเรื่อง การใช้บทสนทนา สร้างเนื้อเรื่องที่มีข้อขัดแย้งต่าง ๆ และสร้างความสนใจใคร่รู้ตลอดเรื่อง ใช้สำนวนภาษาที่ชัดเจนแจ่มแจ้ง มีความจริงใจ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย น่าติดตาม จึงมีอิทธิพลต่อผู้อ่าน ช่วยให้ผู้อ่านยกระดับจิตใจ มีคุณธรรมจริยธรรมมากขึ้น เป็นแนวทางให้ผู้อ่านนำมาใช้ในชีวิตรประจำวัน และหาทางออกในขณะที่ยังมีปัญหาต่าง ๆ ในทุกด้าน

2) ส่งเสริมความเข้าใจอันดีของสมาชิกในสถาบันครอบครัว ระหว่างพ่อแม่กับลูก สามีกับภรรยา และพี่น้องกัน สอนและฝึกให้ผู้อ่านทุกคนต้องมีบทบาทหน้าที่ในฐานะต่าง ๆ ในครอบครัว ในวงจรการเกิด การเติบโต เข้าสู่วัยเรียน วัยทำงาน วัยแต่งงาน วัยเลี้ยงดูลูกของตนเอง วัยดูแลพ่อแม่ เมื่อแก่ชราลง ทำให้ผู้อ่านทุกคนเกิดความเข้าใจกัน และมีส่วนร่วมกันรับผิดชอบรวมถึงทำหน้าที่ในครอบครัวให้ดีที่สุด ผู้เขียนสร้างเนื้อหาที่เต็มไปด้วยความอบอุ่นของครอบครัวหรือขัดแย้งกันจนทำให้ครอบครัวแตกแยก ให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกเหมือนตนเองกำลังฟังเรื่องนี้อยู่จริง ทำให้ใกล้ชิดกับผู้เขียน จึงเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนสร้างขึ้น และก่อให้เกิดความเข้าใจในสถาบันครอบครัว

3) กระตุ้นให้มนุษย์กระทำความดีต่อสังคมส่วนร่วมใน 4 ด้าน คือ 1. กระตุ้นให้ตระหนักถึงคุณค่าของสิ่งมีชีวิตร่วมโลก ให้ผู้อ่านเข้าใจถึงทุกชีวิตเกิดมาเป็นชีวิต ก็เป็นเพื่อนร่วมโลกของมนุษย์ เราต้องเห็นคุณค่าของทุก ๆ ชีวิต เพื่อหล่อเลี้ยงชีวิตมนุษย์ ไม่ใช่ปล่อยทิ้งไว้ไม่สนใจหรือฆ่าอย่างฟุ่มเฟือยเพื่อนำมาเป็นอาหาร กระตุ้นให้รู้ว่า แม้แต่สัตว์ตัวเล็ก ๆ ตัวหนึ่ง ก็ย่อมมีคุณค่าในฐานะ “หนึ่งชีวิต” 2. กระตุ้นให้หวงแหนธรรมชาติ ต้องช่วยกันรักษาธรรมชาติ เปลี่ยนวิถีทางการดำเนินชีวิตมาสู่การใช้ชีวิตอย่างยั่งยืน มีจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อผลกระทบและการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสังคมรุ่นต่อ ๆ ไป การพัฒนาของมนุษย์จะต้องไม่กระทบกระเทือนหรือทำลายความเป็นเอกภาพของธรรมชาติ ให้ผู้อ่านทุกคนช่วยอนุรักษ์ความหลากหลายของธรรมชาติ เพื่อการอยู่รอดของมนุษย์ และให้ลูกหลานรุ่นต่อ ๆ ไปยังสามารถอยู่กับธรรมชาติได้ 3. กระตุ้นให้ห่างไกลจากสิ่งอบายมุข ทั้งยาเสพติด บุหรี่ สุรา ไร้ออดส์ ฯลฯ เพราะสิ่งเหล่านี้สามารถนำมนุษย์ไปสู่ปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ ไม่คำนึงถึงการพัฒนาของตน สร้างความไม่สงบแก่สังคม ผู้เขียนกระตุ้นให้ผู้อ่านห่างไกลจากสิ่งเหล่านี้ เพื่อทั้งสุขภาพของตนเอง ครอบครัวและสังคม 4. กระตุ้นให้มีความกล้าหาญลุกขึ้นสู้เพื่อความถูกต้อง ให้ผู้อ่านเข้าใจการประพฤตินี้ นอกจากจะเป็นความดีที่เราทุกคนควรกระทำแล้ว ยังส่งผลต่อผู้อื่นและสังคมโดยตรงอีกด้วย เมื่อทุกคนในสังคมมีความกล้าหาญพอที่จะปกป้องสิทธิประโยชน์และความถูกต้องของตนเอง เท่ากับผู้ที่กระทำไม่ดีจะต้องลดลงด้วย แต่หากไม่มีผู้เริ่มก็จะไม่มีผู้ตาม เพราะผู้คนส่วนมากในสังคมยังคิดว่าตนเองมีสิทธิน้อย

กว่าผู้มีอิทธิพลหรือผู้ที่มีอำนาจทรัพย์สินมากกว่า ให้ผู้อ่านเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความเข้าใจ และปลูกฝังความ กล้าหาญที่จะทำสิ่งที่ถูกต้องแก่ผู้อื่นต่อไป ผู้เขียนใช้วิธีการบรรยาย การเล่าเรื่อง โดยผู้แต่งในฐานะเป็นผู้รู้แจ้งเห็นจริงทุกอย่าง และการถามเพื่อให้คิด สร้างเนื้อหาที่มีข้อขัดแย้ง น่าสนใจ และใช้สำนวนภาษาที่มีความจริงใจ ชัดเจนแจ่มแจ้ง กระชับรัดกุม กระตุ้นให้ผู้อ่านเข้าใจว่า มนุษย์เกิดมาอยู่ในสังคมร่วมกัน ต้องทำหน้าที่ของตนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในสังคมให้ดีที่สุด พยายาม กระทำความดี ไม่กระทำความชั่ว หรือผิดกฎหมายกฎเกณฑ์ต่าง ๆ รักษาความถูกต้อง เพื่อให้สังคมมีความดีงามยิ่งขึ้น

4) สนับสนุนให้มนุษย์เห็นความสำคัญของการศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ ทั้งผู้ปกครอง คณะครู และสังคมร่วมมือกัน ใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อช่วยกันสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยในการเรียนรู้ ให้แก่เด็กนักเรียน ทำให้เด็กเกิดการตอบสนองที่จะเรียนรู้และเห็นความสำคัญของการศึกษา รวมถึง เรียนรู้วิธีการจัดการปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิต มีความตั้งใจและพยายามสร้างอนาคตที่ดีแก่ตนเองและครอบครัว เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้ขึ้นไปอีกขั้น และในอีกแง่หนึ่ง พื้นฐานของ ประชาชนดีแล้ว ก็มีสวนช่วยการทำให้สังคมดีงามมากขึ้น กลับทำให้บุคคลมีความรู้สึกปลอดภัยและ สงบสุข เต็มไปด้วยความรักและความเข้าใจต่อกัน ผู้เขียนใช้วิธีการเล่าเรื่อง การบรรยาย บทสนทนา สร้างเนื้อหาที่มีความขัดแย้งที่น่าสนใจน่าติดตาม และสร้างตัวละครที่มีบทบาทสำคัญ เช่น คุณครูกับ นักเรียน ให้ผู้อ่านเข้าใจการศึกษาเป็นสิ่งที่มนุษย์เราขาดไม่ได้ เป็นสิ่งที่สามารถทำให้มนุษย์ก้าวหน้า และมีอนาคตที่ดีได้ จึงสนับสนุนให้ผู้อ่านให้ความสำคัญกับการศึกษา

5.2 อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมในเรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

5.2.1 เรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 ได้สะท้อนให้เห็นถึงภาพของ สังคมไทยที่ยังพบปัญหาต่าง ๆ ในสังคมไทย มีทั้งปัญหาครอบครัว ปัญหาเหตุการณ์ไม่สงบในพื้นที่ สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาอาชญากรรม และปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ ซึ่งสอดคล้องกับ สมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่าภาพสะท้อนของสังคมไทยในเรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 แสดงให้เห็นวิถีชีวิต วัฒนธรรมของสังคมไทย ส่วนใหญ่ยังคงรักษารูปแบบดั้งเดิม และแสดงให้เห็นถึงปัญหาสังคมต่าง ๆ ทั้งในด้านครอบครัว การเมือง เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและ เหตุการณ์ไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างชัดเจน ทำให้คนในสังคมได้รับผลกระทบ ในการดำเนินชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ตรีศิลป์ บุญขจร (2547 : 5-6) วรรณกรรมเป็น ภาพสะท้อนของสังคมทั้งในด้านรูปธรรมและนามธรรม ด้านรูปธรรม หมายถึง เหตุการณ์ทั่วไป ที่เกิดขึ้นในสังคม ส่วนด้านนามธรรมหมายถึง ค่านิยมในชีวิตจิตใจของคนในสังคม ตลอดจนความรู้สึก

นิกคิตของผู้เขียน และสอดคล้องกับแนวคิดของ พิชัย ศรีภูไฟ (2542 : 57-58) ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคมว่า มนุษย์เป็นสัตว์สังคมและเป็นผู้สร้างวรรณกรรมนั้น มนุษย์ในสังคมหนึ่ง ๆ จะบันทึกเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมแต่ละยุคแต่ละสมัยไว้อย่างละเอียด ดังนั้น วรรณกรรมจึงมีความสัมพันธ์กับสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Qin Hongbo (2555) ศึกษาวิจัยเรื่อง วิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมไทยจากเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลพานแว่นฟ้า พ.ศ. 2550-2553 พบว่า สังคมไทยในช่วงเวลา พ.ศ. 2550-2553 มีเหตุการณ์ความวุ่นวายเกิดขึ้น คนในสังคมมีความคิดทางการเมืองแตกแยก นักการเมืองทุจริตคอร์รัปชัน มีการทุจริตในการเลือกตั้งและสิทธิทางการเมืองของประชาชน ไม่ได้รับการคุ้มครองด้านสังคม นอกจากนี้ เรื่องสั้นได้สะท้อนปัญหาความยากจน ปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจโลก ส่งผลต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย ทำให้คนไทยและชุมชนเกิดปัญหามากมาย เป็นปัญหาการทำมาหากิน และปัญหาสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ โดยเฉพาะภาพสะท้อนด้านสามจังหวัดภาคใต้ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประชาชนได้รับความเดือดร้อน และเกิดผลกระทบอาชญากรรมเหตุการณ์ฆาตกรรมอย่างต่อเนื่อง และมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในสังคมไทยปัจจุบัน และงานวิจัยของ พิเชษฐ คงโต (2546) ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวความคิดและภาพสะท้อนสังคมในเรื่องสั้นของประชาคม ลุนาชัย พบว่า ในเมืองพบปัญหาจากกลุ่มอาชีพชาวประมงโสเภณี ผู้ใช้แรงงาน และข้าราชการ ตลอดจนปัญหาที่มีในสังคม ได้แก่ ปัญหาการลวงละเมิดทางเพศ ปัญหาเด็กและเยาวชน ปัญหาความยากจน และปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการเมือง

5.2.2 เรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 มีอิทธิพลต่อผู้อ่านในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมทั้งในด้านการมีจิตใจดีงาม การทำความดี มีความกตัญญู มีน้ำใจ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเข้มแข็ง อดทนและประหยัด ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2 คือ เรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 มีอิทธิพลต่อผู้อ่าน ช่วยให้ผู้อ่านยกระดับจิตใจในการใช้ชีวิตร่วมกันในสังคมได้ และมีอิทธิพลต่อผู้อ่านในการแก้ปัญหาสังคมด้านครอบครัว การเมือง และวิกฤติเศรษฐกิจ เนื่องจากวรรณกรรมมีอิทธิพลต่อผู้อ่านและสังคม สามารถสื่อความคิดให้กับผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจสังคมได้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ตรีศิลป์ บุญขจร (2547 : 7-8) กล่าวว่า อิทธิพลของวรรณกรรมต่อสังคมอาจเป็นไปได้ทั้งด้านอิทธิพลภายนอก เช่น การแต่งกายหรือการกระทำตามอย่างในวรรณกรรม และอิทธิพลภายในคือ อิทธิพลทางความคิด การสร้างค่านิยมรวมทั้งความรู้สึกนึกคิด และสอดคล้องกับแนวคิดของ สมพร มั่นตะสูตร (2524 : 16) ชีวิตและสังคมเป็นจุดกำเนิดของวรรณกรรม และวรรณกรรมมีส่วนพัฒนาแนวทางของสังคม การดำเนินและวิถี การแก้ไขของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ผู้สร้างผลงานวรรณกรรมมีเป้าหมายในการสร้างวรรณกรรมเพื่อสนับสนุนส่งเสริมระบบสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจและการเมือง ทำให้คนเราเกิดความรู้สึก ได้รับประสบการณ์พบกับปัญหาต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพย์โชค ไชยวิศิษฐ์กุล (2549) วิจัยเรื่องภาพสะท้อนสังคมกรุงเทพฯ จากเรื่องสั้นที่มีต่อสังคมจาก

เรื่องสั้นที่เข้ารอบสุดท้ายของการประกวดชิงรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน ระหว่างปี พ.ศ.2536-2545 พบว่า ผู้เขียนเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาในด้านจริยธรรม ด้านครอบครัว ด้านการดำเนินชีวิต ด้านค่านิยม ด้านเศรษฐกิจ ด้านอาชญากรรม ด้านการเมือง ด้านการจราจร ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านความเชื่อ และด้านศาสนา ซึ่งสะท้อนให้เห็นเรื่องสั้นที่กระตุ้นให้ผู้อ่านที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเหล่านั้น ได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบที่มีต่อสังคมและเห็นแนวทางในการแก้ปัญหาของสังคมต่อไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรัตน์ เวทีประสิทธิ์ (2543) ศึกษาวิจัยเรื่อง วิเคราะห์วรรณกรรมเรื่องสั้นของ หยก บูรพา ได้บรรยายถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นปมปัญหาสารัตถะสำคัญเกี่ยวกับวิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนทั่ว ๆ ไป สะท้อนให้เห็นถึงโลกทัศน์ของผู้เขียนที่มีต่อสังคม วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ตลอดจนการดำเนินชีวิตของเพื่อนมนุษย์ได้อย่างกว้างขวาง

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมในเรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรวิเคราะห์ความขัดแย้งในเรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556
2. ควรวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมจากรวมรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด ปีอื่น ๆ และประเภทอื่น ๆ